

E-SIM Teknolojilerinin Ulusal Mobil İşletmeciler Tarafından Kontrol Edilmesi Hakkında

Begüm Yavuzdoğan Okumuş (<https://gun.av.tr/tr/cv/begum-yavuzdogan-okumus/>)

Çalışma Alanı: Teknoloji, Medya ve Telekomünikasyon (<https://gun.av.tr/tr/teknoloji-medya-ve-telekomunikasyon/>)

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu'nun (BTK) 12 Şubat 2019 tarihli kararıyla Uzaktan Programlanabilir SIM (e-SIM) teknolojilerinin ulusal mobil işletmeciler tarafından kontrol edilmesi zorunlu olduğu hususunu düzenlenerek, yabancı SIM profillerinin ancak geçici olarak kullanılabileceğinin altı bir kez daha çizilmiş oldu. Kararda ayrıca BTK'nın akabinde, atıf yapıldı.

BTK 22 Ocak 2018 tarihinde vermiş olduğu acil durum aramalarında kullanılan e-Call sistemleri hakkındaki kararında, sadece acil durum aramaları için kullanılıyor olsa da sistem kapsamında e-SIM veya SIM kart özelliğini taşıyan bir modül kullanılması halinde, bunların ülkemizde mobil elektronik haberleşme hizmeti sunmak üzere yetkilendirilmiş işletmecilerden temin edilmesi veya söz konusu işletmeciler tarafından kontrol edilebilecek şekilde programlanabilir olması gerektiğini belirtmişti. Aynı kararda anılan sistemin, yapısı gereği, makineler arası iletişim cihaz ve aboneliği kapsamında bulunmadığı ifade edilmiştir. Belirtmek gerekir ki, makineler arası iletişim hakkında halihazırda Türk mevzuatında ayrıntılı düzenlemeler bulunmamakla birlikte makineler arası iletişim gelişmeye ve giderek yaygınlaşmaya devam etmektedir. BTK'nın kararlarında özellikle yabancı SIM profillerinin ancak geçici olarak kullanılabileceği, uluslararası dolaşım ile sürekli olarak elektronik haberleşme sayılabilecek hizmetlerin ülkemizde sunulması mümkün olmadığına işaret edilmektedir. Zira, BTK 22 Ocak 2018 tarihli kararında e-Call sisteminin elektronik haberleşme hizmetleri kapsamında olduğuna ve bu sebeple bu hizmetin sadece yetkilendirilmiş işletmeciler tarafından sağlanabileceğine işaret etmiştir.

BTK, e-SIM teknolojisiyle ilgili kararında ise, Türkiye'de kullanılan (Türkiye'de kullanılmak üzere imal edilen, yolcu beraberinde getirilen ya da ithalat yolu ile piyasaya arz edilen) cihazlardaki Uzaktan Programlanabilir SIM teknolojileri kapsamındaki modüllerin sadece ülkemizdeki mobil işletmeciler tarafından kontrol edilebilecek şekilde programlanabilir olması gerektiği ve sadece ülkemizdeki mobil işletmeci profillerinin yüklenebilmesine (yabancı şirketlere ait SIM profillerinin ise ancak yurtdışı çıkışlarında gümrük hattı dışında yüklenebilmesine) izin verildiği ifade edilmiştir. Karara göre, Türkiye'de kullanılmak üzere imal/ithal edilen veya yolcu beraberinde getirilen cihazların uluslararası dolaşım süresi sadece 120 günle sınırlı olacaktır.

Ayrıca kararda, uzaktan programlanabilir e-SIM teknolojileri ile ilgili donanım ve yazılımlar da dahil tüm yapı, sistem ve depolama birimlerinin, Türkiye'de yetkilendirilmiş işletmeci veya tüm sorumluluk işletmeciye ait olmak üzere işletmecilerin belirleyeceği üçüncü kişiler

tarafından Türkiye sınırları içerisinde tesis edilmesi gerektiği belirtilmiştir. BTK tüm verinin ülke sınırları içerisinde tutulması ve ilgili süreçler tamamlanmış bir şekilde 29 Şubat 2020'ye kadar sistemin Türkiye içinde kurulmuş olması gerektiğine karar vermiştir.

BTK'nın bu kararıyla Türkiye'de e-SIM teknolojisiyle kullanılacak cihazların uluslararası dolaşım kapsamında yabancı işletmeciler üzerinden değil, Türkiye'de yetkilendirilmiş işletmecilerden sağlanmış olması gerektiği netlik kazanıyor. Ancak geçici uluslararası dolaşım (120 günlük uluslararası dolaşım kapsamında) bu karardan etkilenmiyor.

Uzaktan programlanabilir e-SIM teknolojileri ile ilgili hizmetler uluslararası dolaşım anlaşmaları kapsamında çerçeve sözleşmeler aracılığıyla verilmekte ancak yabancı işletmeciler üzerinden verilmesi planlanan bu gibi hizmetler kapsamında, Türkiye'de olduğu gibi, ulusal yetkilendirme veya ulusal yetkilendirilmiş işletmeci üzerinden hizmetin sağlanması zorunluluğu gibi spesifik düzenlemelerine uyulması zorunluluğu göz önünde tutulmalıdır. Makineler arası iletişim cihazları kapsamında ise sunulan hizmetin ayrıca analiz edilmesi gerekir ancak bu konuda özel bir düzenleme bulunmadığı için BTK'nın bu konuya netlik kazandıran bir kararının yayınlanması faydalı olacaktır.